

Teljesítménymutatók alapján végzett teljesítményértékelés eredményei 2024.

A TELJESÍTMÉNYMUTATÓK A MAGYAR KÖNYVTÁRI RENDSZERBEN : Ajánlás a könyvtári teljesítménymutatók alkalmazására az MSZ ISO 11620:2000 szabvány alapján c. dokumentum alapján az Illyés Gyula Könyvtár működésével kapcsolatban az alábbi mutatókat számítottuk ki.

1. A közönség, mint használó

Cél

A célközönség/szolgálándó közönség könyvtárhasználatának mérése

A mutató meghatározása

A →használók aránya a →célközönségből vagy a →szolgálándó közönségből.

Módszer: $A/B \cdot 100$

Ahol:

“A” a használók száma a célközönségből vagy a szolgálándó közönségből,

“B” a célközönség vagy a szolgálándó közönség létszáma.

2022-ben:

A: 2 967 fő

B: 30 963 fő

Mutatószám: 9,58%

2023-ban:

A: 3 074 fő

B: 30 057 fő

Mutatószám: 10,2 %

A célközönség/szolgálándó közönség számát Szekszárdra vetítve számítottuk ki. A mutatószámából is látható, hogy a könyvtár elkezdte visszaszerezni a covid járvány, ill. az azt követő energiafelhasználás csökkentése miatt történő bezárás után a használóit. Az eredmény arra ösztönzi a könyvtárat, hogy szolgáltatásait aktívabban reklámozza, célcsoportjainak megfelelő célzott felhívásokkal.

2. A használókra vetített költség

Cél

A költség összevetése a használók számával.

A mutató meghatározása

Az éves →költség osztva a →használók éves számával.

Módszer: A/B

Ahol:

“A” az éves költség,

“B” a használók éves száma.

2022-ben:

A: 15 930 000 Ft

B: 2 967 fő

Mutatószám: 5 369 Ft

2023-ban:

A: 18 337 000 Ft

B: 3 074 fő

Mutatószám: 5 965 Ft

A könyvtár célja, hogy használóit a könyvkiadás új dokumentumaival ellássa. Az utóbbi években ezek ára jelentősen megnövekedett, amelyet igyekszünk kedvezményes szerződések kötésével elérhető árává tenni. Az egy használóra vonatkozó növekvő költség mutatja, hogy a könyvtár lépést tud tartani a felmerülő igényekkel.

3. A személyes használat népszerűsége

Cél

A személyes használat viszonyítása a célközönség vagy szolgáltató közönség létszámához.

A mutató meghatározása

A $\rightarrow$ személyes használatok éves száma osztva a $\rightarrow$ célközönség vagy a $\rightarrow$ szolgáltató közönség létszámával.

Módszer: A/B

Ahol:

“A” a személyes használatok éves száma,

“B” a célközönség vagy a szolgáltató közönség létszáma.

2022-ben:

A: 433 767

B: 30 963 fő

Mutatószám: 14

2023-ban:

A: 762 801

B: 30 057 fő

Mutatószám: 25,37

A mutatószám jelentősen emelkedett, ami a könyvtár népszerűségének jól érzékelhető növekedését jelenti számunkra. Természetesen további erősödéstre törekszünk, melyeket részletesen tartalmaz intézményünk stratégiai terve.

4. A személyes használat költsége

Cél

A költség összevetése a személyes használatok számával.

A mutató meghatározása

Az éves $\rightarrow$ költség osztva a $\rightarrow$ személyes használatok számával.

Módszer: A/B

Ahol:

“A” az éves költség,

“B” a személyes használatok éves száma.

2022-ben:

A: 15 930 000 Ft

B: 433 767

Mutatósám: 36,72

2023-ban:

A: 18 337 000 Ft

B: 762 801

Mutatósám: 24,04

A könyvtár személyes használatának jelentős növekedése hozzájárul, hogy a számunkra biztosított közpénzt még hatékonyabban, a használóink elvárásait egyre jobban teljesítve használjuk fel.

10. A kölcsönzési állomány forgási sebessége

Cél

A kölcsönzési állomány használati mértékének megállapítása. Megmutatja a kölcsönzési állomány népszerűségét is.

A mutató meghatározása

A → kölcsönzött dokumentumok száma osztva a kölcsönözhető állománnyal.

Módszer: A/B

Ahol:

“A” a kölcsönzött dokumentumok száma,

“B” a kölcsönözhető dokumentumok száma.

2022-ben:

A: 56 476

B: 303 003 db

Mutatósám: 0,18

2023-ban:

A: 59 960

B: 281 332 db

Mutatósám: 0,21

11. A kölcsönzés népszerűsége

Cél

A kölcsönzés viszonyítása a célközönség vagy a szolgálandó közönség számával. Megmutatja a kölcsönzési állomány népszerűségét és a kölcsönzési gyűjtemény(ek) minőségét is.

A mutató meghatározása

A →célközönség vagy a →szolgálandó közönség egy tagjára eső →kölcsönzések száma.

Módszer: A/B

Ahol:

“A” a cél- vagy a szolgálandó közönség kölcsönzéseinek éves száma,

“B” a célközönség vagy a szolgálandó közönség létszáma.

2022-ben:

A: 57 309

B: 30 963 fő

Mutatószám: 1,85

2023-ban:

A: 59 960

B: 30 057 fő

Mutatószám: 1,99

A gyűjtemény tervszerű selejtezésével arra törekszünk, hogy ne egy avult állományunk legyen, minél nagyobb arányban kölcsönözzék ki dokumentumainkat. Természetesen vármegyei hatókörünk, ODR tagkönyvtári funkcióink kötik selejtezési politikánkat. Használói deziderátát tervszerűen gyűjtve, teljesítve, szolgáljuk ki célközönségünket, amelyet a mutatószám növekedése is mutat.

13. A kölcsönzések költségessége

Cél

A költség összevetése a kölcsönzések számával.

A mutató meghatározása

Az éves →költség osztva a →kölcsönzések éves számával.

Módszer: A/B

Ahol:

“A” az éves költség,

“B” a kölcsönzések éves száma.

2022-ben:

A: 15 930 000 Ft

B: 57 309

Mutatószám: 278

2023-ban:

A: 18 337 000 Ft

B: 59 960

Mutatósám: 306

A mutatószám mérsékelt emelkedése lehetőséget nyújt számunkra a használói igényekhez igazodó, magasabb szintű teljesítmény nyújtására, ami a költségek tényleges emelkedését, sajnos, nem kompenzálja teljes mértékben.

15. A könyvtárközi kölcsönzés hatékonysága

Cél

A könyvtárközi kölcsönzés hatékonyságának mérése.

A mutató meghatározása

Azon kért dokumentumok aránya, amelyeket a használói igényekhez igazított időn belül könyvtárközi kölcsönzés útján szereztek be a használók számára.

Módszer: $A/B \cdot 100$

Ahol:

“A” a mérési időszakban megkapott dokumentumok száma,

“B” a mintavételi időszakban kért dokumentumok száma.

2022-ben:

A: 2 579

B: 2 696

Mutatósám: 95,66

2023-ban:

A: 3 167

B: 3 290

Mutatósám: 96,26

Az eleve magas mutatószámon is sikerült javítani, köszönhetően a részleg személyzeti ellátottságának, az állomány nagyságának és tervszerű gyarapításának.